

IGÉK, IGERAGOZÁS

Miért fontos az ige?

A német nyelvben egy mondat akkor helyes, ha legalább két tagból áll:

1. Ki/Mi?
2. Mit csinál?

Minden mondatban benne kell ennek a két mondatrésznek lennie, egyik sem hagyható el!

Az igékkal a német nyelv is ugyanúgy jár el, mint a magyar. A cselekvő személyéhez igazítja az igealakot:

Te iszol...	Du trinkst...
Én megyek...	Ich gehe...
Péter ír...	Peter schreibt...
Én dolgozom...	Ich arbeite...
Mi telefonálunk...	Wir telefonieren...

De vigyázz! A magyar nyelvben mi gyakran elhagyjuk az alanyt, vagyis, hogy kiről van szó.

Iszol.	Du trinkst.
Na, megyek.	Ich gehe.
Péter ír. (csak 3. sz.-ben nem)	Peter schreibt..
Dolgozom.	Ich arbeite.

Telefonálunk.	Wir telefonieren.
---------------	-------------------

Nézzük ezeket kicsit kibővített mondatokban:

Vízet iszol.	Du trinkst Wasser.
Hazamegyek.	Ich gehe nach Hause.
Péter levelet ír.	Peter schreibt einen Brief.
Idősek otthonában dolgozom.	Ich arbeite im Altenheim.
Németországban lakunk	Wir wohnen in Deutschland.

Hasonlítsd össze a magyar mondatokat a némettel. Láthatod, hogy mi sokszor nem tesszük ki a személyt, akiről beszélünk, mert az ige formája nekünk elegendő!

A németben ez nem lehetséges!

Az első, amihez rögtön hozzá kell szoknod: az ige mellett mindig ott van, hogy ki/mi végzi a cselekvést!

Nézzük az ápolásban a 20 leggyakrabban használt szabályos ragozású igét, amivel először találkozol, és amikkel most gyakorolni tudsz:

pfl en	ápol ni	arbeit en	dolgoz ni
fehl en	hiányoz ni	trink en	inn ni
telefonier en	telefonál ni	wohn en	lak ni
antwort en	válaszol ni	heiß en	hív ni
frag en	kérdez ni	leben en	él ni

bringen	vinni	gehen	menni
stoppen	stoppolni	kommen	jönni
schreiben	írni	stehen	állni
kontrollieren	ellenőrizni	desinfizieren	fertőtleníteni
holen	hozni	machen	csinálni

Az igék ragozott formái

Láthatod, hogy minden ige „en” végződést kap a szótári (infinitív) alakban. Ebből indulunk mindig ki, és ebből képezzük a ragozott formákat. Nézzük meg azt is, hogy mihez kell igazítanunk az ige formáját! Ki végezheti a cselekvést? Nézd meg a példákat a következő táblázatban:

Ki?	Wer?	wohnen, machen, gehen
én	ich	wohne, mache, gehe
te	du	wohnst, machst, gehst
ő Péter/Jutka/anyukám, stb	er (fiú), sie (lány) Peter, Jutka, meine Mutter	wohnt, macht, geht
mi	wir	wohnen, machen, gehen
ti	ihr	wohnt, macht, geht

ők	sie	wohnen, machen, gehen
Ön/Önök	Sie	
a gyerekek, szomszédok	die Kinder, Nachbarn	

Hogyan járj el, ha egy igét ragozni szeretnél

- Vedd az ige szótári alakját:
wohnen
- Vágd le az „en” végződést :
wohn....
- Ehhez illeszd a személyragot:
ich wohne

wohne~~n~~

ich wohne

du wohnst

Hogyan kérdezz az igére?

Ha a cselekvésre vagy kíváncsi, a következő kérdést teszed fel:

Mit csinálsz?

Mit csinál Peter?

Mit csináltok? ...

Tehát a „csinálni - ” igét ragozod és egyezteted az alannyal.

A kérdőszó: Mit?

Ugyanígy járj el a német nyelvben is! Az egyetlen különbség, hogy németül mindig meg kell nevezni, hogy kiről van szó!

Kérdőszó: Was?

Ige: machen

Mit csinálok?	Was mache ich ?
Mit csinálsz?	Was mach st du ?
Mit csinál ő/ Peter/az anyukád/Jóska bácsi...?	Was mach t er/Peter/deine Mutter/Onkel Jóska ...?

Mit csinálunk?	Was machen wir ?
Mit csináltok?	Was macht ihr ?
Mit csinálnak?	Was machen sie ?
Mit csinál Ön?	Was machen Sie ?
Mit csinálnak Önök?	Was machen Sie ?

Tippek a gyakorláshoz:

1. Tanuld meg először csak az első két személyben az ige alakjait:
 - **ich** trinke
 - **du** trinkst
2. Németül az igét mindig a cselekvő személlyel együtt mondd ki!
 - iszom **ich** trinke
 - élek **ich** lebe
 - dolgozol **du** arbeitest
3. Addig gyakorolj, míg gondolkodás nélkül, automatikusan hozzá tudod rendelni a személyhez az igét a megfelelő végződéssel. Különben mindig bizonytalan maradsz!